

Complexnummer: 513028

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Klooster/kerkcomplex

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

513029, 513030, 513031

Woonplaats

Helmond

Gemeente

Helmond

Provincie

Noord-Brabant

Locatie van het hoofdobject

Bakelsedijk 1, 5701 HA te Helmond

Complexomschrijving

Het complex bestaat uit het parochiaalcentrum van de katholieke Sint-Jozefparochie. Hier werden in 1923 een PASTORIE en voormalig KLOOSTER gebouwd in UM 1800-stijl naar plannen van Wolter ter Riele. De KERK in Neo-Gotische stijl verrees in 1922, 1926 en 1927 eveneens naar plannen van deze architect.

Omschrijving

Het complex is gelegen op de wegsplitsing van de Bakelsedijk en de Tolpost, op een min of meer rechthoekig perceel.

Waardering

Het complex van kerk, pastorie en klooster is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarden als uiting van de ontwikkeling van het katholicisme en de dominantie van het parochieel centrum in een industriestad in het interbellum. Het geheel is tevens van architectuurhistorisch belang als voorbeeld van de variatie in stijlen die de architect toepaste afhankelijk van het karakter van het gebouw, het is tevens van belang als voorbeeld van het werk van de architect Te Riele. Het geheel heeft ensemblewaarden vanwege de situering temidden van kleinschalige volkswijken en heeft bijzondere betekenis voor het aanzien van Helmond als industriestad. Het geheel is gaaf bewaard gebleven en is als voorbeeld van de afwisseling van stijlen in het werk van de architect uiterst zeldzaam.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 513029

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 februari 2000
Kadaster deel/nr	82841/9

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Helmond	Helmond	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Helmond	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Helmond	C			11054

*Omschrijving***

Inleiding

PASTORIE, gebouwd in 1923 naar ontwerp van architect Wolter te Riele. De St. Jozefpastorie werd gebouwd in Um 1800 stijl ten dienste van de vrijwel gelijktijdige gebouwde eveneens beschermde St. Jozefkerk aan de Tolpost 1. Heden vervult het pand een kantoorfunctie.

Omschrijving

Het vrijstaande tweelaagse pand heeft zeven vensterassen en een schilddak met breed overstek en rode verbeterde Hollandse dakpannen. Het pand staat schuin op de as van de weg en correspondeert door deze locatie met het eveneens beschermde vml. klooster St. Jozefgaarde.

De voorgevel wordt gedomineerd door een driezijdige uitbouw over beide bouwlagen. Dit deel wordt afgedekt door een dak met terracotta bolpiron. De gevel bestaat uit bruine machinale baksteen met blokken rondom de governiste voordeur en op de hoeken. Naast de deur staan lage baksteen blokken met natuursteen afdekplaat. Op de begane grond vindt men vijftienruits, op de verdieping twaalfruits vensters. De vensters hebben tufsteen dorpels en sluitsteen. Onder de dorpels is het metselwerk in reliëf uitgevoerd. De ramen zijn voorzien van louvreliiken. De gootlijst rust op geprofileerde horizontale klossen, tevens is er een tandlijst. Aan weerskanten van het dak van de uitbouw bevindt zich een dakkapel met openslaande ramen in kleine roedenverdeling en een driehoekig fronton. Op de overige zijden van het dak bevinden zich identieke dakkapellen. Op de nokpunten van het dak en rechts achter zijn baksteen schoorstenen geplaatst. Het terrein wordt afgesloten door een ijzeren hek uit de bouwtijd, aan de bovenzijde voorzien van ruitvormen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

De pastorie is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorische waarden als uiting van de ontwikkeling van het Katholicisme en de dominantie van het parochieel centrum in de industriestad in het Interbellum. Het geheel is tevens van architectuurhistorisch belang als voorbeeld van de variatie in stijlen die de architect toepaste afhankelijk van het karakter van het gebouw, het is tevens van belang als voorbeeld van het traditionalistische werk van de architect Te Riele. Het gebouw heeft ensemblewaarden als onderdeel van het nabijgelegen voormalige klooster en de Sint Jozefkerk. Het geheel is gaaf bewaard gebleven en is als voorbeeld van de afwisseling van stijlen in het werk van de architect uiterst zeldzaam.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)

Monumentnummer*: 513030

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 februari 2000
Kadaster deel/nr	82840/174

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Helmond	Helmond	Noord-Brabant		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Helmond	C			11054

Omschrijving**

Inleiding

De H. JOZEFKERK werd gebouwd naar ontwerp van architect W. te Riele in late Neo-Gotische stijl. In 1922 werden het priesterkoor en drie traveeën gebouwd, in 1926 volgden nog twee traveeën en de fundering van de toren. In 1927 volgde tenslotte de bouw van de toren zelf. In 1978 vond er een verbouwing plaats. Hierbij werd het inwendige door muren in drie compartimenten verdeeld.

Omschrijving

De driebeukige basilicale kerk van vijf traveeën heeft een westtoren, een niet uitspringend transept en een absis met driezijdige sluiting. De gevels van de kerk zijn opgebouwd uit machinale baksteen, voorzien van brede siermetselwerkbanden onder de gootlijsten. De zadel- en schilddaken zijn belegd met rode verbeterde Hollandse dakpannen. De achthoekige torenspits heeft leien in maasdekking.

De vierkante toren bestaat uit drie geledingen. In de eerste bevindt zich het ingangsportaal met vleugeldeuren. Daar boven is een beeld van St. Jozef geplaatst. In de tweede geleding bevinden zich blinde spitsboognissen met vorktracering, waarin galmgaten zijn opgenomen. Deze geleding wordt afgesloten door een rondboogfries. De bovenste smalle geleding gaat over van een vierkante naar een achthoekige plattegrond en heeft baksteen-versterkingen op de hoeken en rondbogige openingen. In de achthoekige torenspits zijn op vier hoeken kleine dakvensters onder zadeldak opgenomen. Op de toren een bewerkt kruis.

De zij- en achtergevels zijn geleed door middel van steunberen met afzaten die bekleed zijn met rode tegels. Hiertussen bevinden zich de spitsboogramen met zware baksteen vorktraceringen en blank glas-in-lood. De vensters in het transept zijn hoger en worden geflankeerd door lagere spitsboogramen. Hier boven is ruitvormig siermetselwerk te zien. Aan de noordoostzijde is een sacristie aangebouwd met een eigen schilddak.

Een zware toegangsdeur met sierbeslag, een gekoppeld segmentbogig bovenlicht en spitsboognissen met getraliede kleine

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

rechthoekige vensters verdelen het vierkante gebouw. In het dak zijn dakkapellen met vierruits keperboograam onder zadeldak geplaatst, zoals die ook in het dak van de kerk te vinden zijn. De kerk wordt inwendig geled door baksteen pijlers en spitsbogige scheibogen. De netvormige bakstenen kruisribgewelven zijn gepleisterd en wit geschilderd. In het priesterkoor staat het hoogaltaar uit 1923. Het gepolychromeerde houten altaar werd gemaakt door P.Schneider Eslohe, Westfalen en bevat onder meer scènes uit het leven van St. Jozef. Uit hetzelfde atelier zijn de twee eikenhouten biechtstoelen met figuratieve voorstellingen. Eveneens uit 1921 van Schneider zijn zes reliëfs van de H. Anna, de H. Joachim, de kroning van Maria en drie betreffende de H. Antonius.

De kruiswegstaties op doek zijn in 1922 in het atelier van Conrad Martinez te Ortisei geschilderd naar een kruisweg van de Redemptoristenbroeder Schmalzel. Daarnaast bevat de kerk vele houten heiligenbeelden van diverse ateliers. De kerk is gedeeltelijk inwendig verbouwd en van een tussenvloer en van een ruimte voor parochieactiviteiten voorzien. Hierbij is de ruimtewerking van het westelijk deel gewijzigd, maar bleef het karakteristieke beeld van het middenschip met koor en dwarsarmen gehandhaafd en herkenbaar.

Waardering

De kerk is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorische waarden als voorbeeld van de ontwikkeling van het katholicisme en de dominante plaats van het parochieel centrum in het Interbellum in een industriestad. Het geheel is tevens van architectuurhistorisch belang als voorbeeld van de variatie in stijlen die de architect toepaste afhankelijk van het karakter van het gebouw, het is tevens van belang als voorbeeld van het werk van de architect Te Riele, met name de wijze waarop hij in traditionele gotische vormen toch ruimte schiep voor het type van de volkskerk. Het gebouw heeft ensemblewaarden als onderdeel van het gehele complex. Het geheel is gaaf bewaard gebleven en is als voorbeeld van de afwisseling van stijlen in het werk van de architect uiterst zeldzaam. ;

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

Monumentnummer*: 513031

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 februari 2000
Kadaster deel/nr	82840/166

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Helmond	Helmond	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Helmond	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Helmond	C			11055

*Omschrijving***

Inleiding

KLOOSTER, gebouwd in 1923 naar ontwerp van architect Wolter te Riele. Het klooster St. Jozefgaarde fungeert heden als woonhuis.

Omschrijving

Het vrijstaande tweelaagse onderkelderde pand heeft zeven vensterassen en een schilddak met breed overstek en rode verbeterde Hollandse dakpannen. Het pand staat schuin op de as van de weg en correspondeert door deze locatie met de voormalige pastorie aan de Bakelsedijk 1.

De voorgevel wordt gedomineerd door een grote rechthoekige uitbouw over de beide bouwlagen. Dit deel wordt afgedekt door een eigen schilddak met terracotta bolpironnen. Rechts achter het pand bevinden zich twee aanbouwen uit de bouwtijd, met onder meer de kapel.

De gevel is opgetrokken uit bruine machinale baksteen, onder de vensters met raambefjes. De kelderramen zijn voorzien van een verdeling in kleine roeden. Ze zijn afgeschermd door middel van diefijzers. De vensters van de beletage en de verdieping er boven zijn respectievelijk vijftien en twaalfruits schuifvensters. De vensterdorpels en de sluitstenen zijn van natuursteen. Een rechte hardstenen trap met zeven treden geeft toegang tot de centraal geplaatste vleugel deur in portiek. De deur is voorzien van een ijzeren sierrooster. Het bovenlicht van de deur is voorzien van amandelvormig gesneden vormen. De omlijsting van het portiek en de latei in architraafvorm zijn uitgevoerd in natuursteen. In de latei is de naam; "St. Jozefgaarde" uitgehouwen. Boven de deur is een raam als kruisvenstervariant geplaatst, de andere vensters naast het portiek en hier boven zijn uitgevoerd als tienruits schuifvensters. De

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gootlijst rust op geprofileerde horizontale klossen met tandlijst. In het dak van de uitbouw en aan weerskanten hiervan bevinden zich dakkapellen met openslaande ramen in kleine roedenverdeling en een plat dak. Op de overige zijden van het dak bevinden zich identieke dakkapellen. Op de nokpunten van het dak zijn baksteen schoorstenen met natuursteen hoekblokjes geplaatst. De rechter en linkerzijgevel van het hoofdpand hebben drie vensterassen. Rechts is in het midden een paneeldeur in rondboogportiek.

Hierboven bevindt zich een erker met afgeschuinde zijden, die aansluit bij de gootlijst. Aan de andere zijde bevindt zich een identieke uitbouw.

Het interieur bevat de oorspronkelijke zwart/witte betegeling van de vloer en de lambrizing in geel en blauwgroen. Veel vensters zijn voorzien van geometrisch glas-in-lood. Dat geldt ook de voor de kapel. De rechthoekige kapel is uiterst sober en is geheel nieuw ingericht. De deuren hebben een houten sieromlijsting. In het rechter gedeelte van het pand is een bordestrap van granito met een ijzeren leuning. Deze leuning is gedecoreerd met ruitvormen en ovale vormen. De erkergedeelten van de zijgevel zijn gebouwd als een speelse beëindiging van de lange brede gang die het pand net als op de beletage in de lengte doorsnijdt.

De kelderverdieping is op stahoogte, evenals de verdieping onder de kap. De grenen kapconstructie van de zolder hierboven is bijzonder robuust uitgevoerd met dikke balken en een extra verankering met metalen klampen.

Het terrein wordt afgesloten door een ijzeren hek met amandelvormige decoratie, uit de bouwtijd.

Waardering

Het voormalige klooster uit 1923 is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorische waarden als voorbeeld van de ontwikkeling van het katholicisme en de dominante plaats van het parochieel centrum in het Interbellum in een industriestad. Het geheel is tevens van architectuurhistorisch belang als voorbeeld van de variatie in stijlen die de architect toepaste afhankelijk van het karakter van het gebouw, het is tevens van belang als voorbeeld van het werk van de architect Te Riele. Het gebouw heeft ensemblewaarden als onderdeel van het gehele complex. Het geheel is gaaf bewaard gebleven en is als voorbeeld van de afwisseling van stijlen in het werk van de architect uiterst zeldzaam.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie

Klooster